

اداره مطبعه

کتابخانه و مطبعه بازاری صاحبان

آبولا

صاحب امتیاز و مدیر مسئولی :

آرستووولوسی د. خریستیداسی

'Ολα' Όλα

Τιμάται γρυσ. 2.

Τὸ σὺμβολὸν μας : ΔΙ' ΟΛΙΓΩΝ ΠΟΛΛΑ

* ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ *

ΣΥΝΟΜΙΛΙΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟ ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ

ΑΝΘΑΝΩ, ὅτι εἰς πολλὰ σχολεῖα ἤρχισαν αἱ ἐπαναλήψεις καὶ εἰς ὅσα δὲν ἤρχισαν, πλησιάζουσι ἐν τοῖσις νὰ ἀρχίσουν.

Αἱ προετοιμασίαι διὰ τὰς ἐξετάσεις δέτουν εἰς κίνησιν διδασκάλους, μαθητὰς καὶ σείς, ἀγαπητοὶ μου φίλοι, μὲ κάποια νευρικὴν ταραχὴν συλλογιζέσθε τὴν ἡμέραν τῶν ἐξετάσεών σας.

Σκύπτετε περισσότερο εἰς τὰ βιβλία, μελετᾶτε μερικὰ περασμένα κεφάλαια, ποῦ ἐληφορήσατε, σημειώνετε δύο-τρεις χρονολογίας ἀπὸ τὸ μαθημα τῆς ἱστορίας σας ἢ μερικοὺς μαθηματικοὺς τύπους ἀπὸ τὴν χημείαν καὶ τὴν ὄρυκτολογίαν σας.

Ἐνφ ἔξω ἢ φύσις γελά, χαίρει, ἐορτάζει, σείς, παραδομένοι εἰς τὴν ἀνησυχίαν σας, εἰσθε κατελιημένοι ἀπὸ τὸν πυρετὸν μιᾶς ἀγωνίας.

— Νὰ εἰξευρα τί ζήτημα δὰ μὰς πέσῃ! Ὡ! δὰ ἔδωκα εἰς τὴν μάγισσαν, ποῦ δὰ ποῦ τὸ προέλεγεν, ὅτι καὶ ἂν ἐγύρευε.

Αὐτὰ τὰ λόγια, αὐτὴ ἡ σκέψις σας, μὲ κάμνει νὰ σκέπτομαι κάτι γιὰ σὰς.

Ζεῦρετε τί φανεράνει αὐτό;

Θὰ ἠθέλατε κάποια μάγισσα, ἕνας προφήτης, κάποιο πνεῦμα νὰ σὰς εἰπῇ ποῖον δὰ εἶναι τὸ κεφάλαιον, τὸ ὁποῖον δὰ ἐρωτηθῆτε, καὶ τοῦτο διὰ νὰ μάθετε ἐκεῖνο καλά, διὰ νὰ ἀπαντήσετε ὅπως πρέπει εἰς τὰς ἐρωτήσεις ἐκεῖνας, καὶ διὰ τὰ ἄλλα νὰ μὴ σὰς ἐνδιαφέρῃ.

Τὰ ἄλλα κεφάλαια ἄς μὴ τὰ γνωρίζετε, ἄς μὴ τὰ μάθετε. Ἄρκει, ὅτι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον δὰ ἐρωτηθῆτε, νὰ τὸ ζεῦρετε αὐτὸ σὰς φθάνει.

Ἄλλὰ σκεφθῆτε καλὰ αὐτὸ ποῦ κάμνετε, αὐτὸ ποῦ σκέπτεσθε, ζεῦρετε τί σημαίνει; Σημαίνει τὸ ἐξῆς:

— Ἄς ἐπιτύχω ἐγὼ εἰς τὰς ἐξετάσεις μου, ἄς ἀπαντήσω καλὰ εἰς τὰς ἐρωτήσεις,

ποῦ δὰ μὲ κάμουν οἱ καθηγηταὶ καὶ οἱ διδάσκαλοι μου, καὶ ἄς μὴ ζεῦρω ὅλα τὰ ἄλλα σκοπὸς εἶναι νὰ πάρω καλὸν βαθμὸν εἰς τὸ ἐνδεικτικὸν μου, καλὸν βαθμὸν εἰς τὸ δίπλωμά μου· αὐτὸ μὲ ἄρκει.

Αὐτὰ, ἴσως, λέγουσι πολλοὶ ἀπὸ σὰς. Ἄλλὰ ἐσκέφθητε ποτὲ νὰ ἴδῃτε πόσον ἐσφαλμένη εἶναι αὐτὴ ἡ σκέψις;

Θέλετε νὰ ἀπαντήσετε καλὰ εἰς τὰς ἐρωτήσεις τῶν ἐξεταστῶν σας, ἀδιάφορον ἂν ζεῦρετε ἢ ὄχι κατὰ βάθος τὸ μάθημα, θέλετε νὰ πάρετε ἕνα καλὸν βαθμὸν εἰς τὸ δίπλωμά σας, ἀδιάφορον ἂν κατέχετε ἢ ὄχι τὰς γνώσεις ἐκεῖνας, ποῦ πρέπει, μ' ἄλλου λόγου, θέλετε νὰ φαῖσθε ἀνεπτυγμένοι, χωρὶς νὰ εἰσθε, νὰ φαῖσθε πολυμαθεῖς, ἐνφ ἐμείνατε ἀπαιδευτοὶ.

Αὐτὸ εἶναι μίᾳ ἀρρώστια, μίᾳ μεγάλῃ ἀρρώστια, ἢ ὅποια μὴ νομίζετε, ὅτι προσβάλλει μόνον τὴν παιδικὴν ἡλικίαν.

Αὐτὴν τὴν ἀρρώστια εἰμπορεῖ νὰ τὴν ὀνομάσωμεν ἀρρώστια τοῦ φαινομενικοῦ. Θέλομεν νὰ φαινόμεθα εὖφι εἰς, ἐνφ δὲν εἴμεθα, πολυμαθεῖς, ἐνφ μὲσα μὰς ἔχομεν τὴν ἀμάθειαν, θέλομεν νὰ φαινόμεθα καλοὶ, ἐνάρετοι, χρήσιμοι, ἐνφ πραγματικῶς εἴμεθα κακοὶ, χυδαῖοι, ἀχρηστοὶ.

Ἄλλὰ εἰπέτε μου: μὰς ὠφελεῖ αὐτό; Νομίζω ὄχι. Τί δὰ μὰς ὠφελήσῃ, ἂν δὰ δώσωμεν εἰς τὸν ἄλλον τὴν ἀπατηλὴν ἰδέαν, ὅτι εἴμεθα κάτι, ὅτι ζεῦρομεν κάτι, ἐνφ πραγματικῶς οὔτε εἴμεθα, οὔτε εἰξεύρομεν εἰς τί δὰ μὰς χρησιμεύσῃ νὰ ἀπατήσωμεν τοὺς ἄλλους, οἱ ὁποῖοι νὰ ἔχουν λανθασμένην ἰδέαν γιὰ μὰς, πολὺ μεγαλειτέραν ἀπὸ ἐκείνην, ποῦ πρέπει; τί δὰ μὰς κάμῃ, ἂν μὰς νομίζουσιν ὑγίει, ἐνφ ἡμεῖς εἴμεθα ἀρρωστοὶ; Ἡ ἐπιτυχία εἰς τὴν ζωὴν, ἢ ἀληθινὴ καὶ ἢ σταθερὰ ἐπιτυχία, ἐκείνη, ποῦ δημιουργεῖ τὴν ἀξίαν, ἐκείνη, ποῦ φέρει τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἄλλων, δὲν στηρίζεται εἰς τὴν ὀπάτην τῶν ἄλλων, ἀλλὰ εἰς τὴν ἰδικὴν μὰς δύναμιν.

Τί δὰ μὰς ὠφελήσῃ, παρακαλῶ, ἂν ἀπατήσωμεν τοὺς διδασκάλους μὰς, ἂν τοὺς δεῖξωμεν, ὅτι ζεῦρομεν, ἂν τοὺς δώσωμεν τὴν ἰδέαν, ὅτι εἴμεθα ἐπιμελεῖς; τί μὰς ὠφελεῖ, ἂν τοὺς «γελάσωμεν»; Αὐτοὶ τὸ πολὺ-πολὺ δὰ μὰς δώ-

σουσι ἕνα καλὸν βαθμὸν καὶ μίαν ὑπογραφήν. Τίποτε περισσότερο.

Νομίζετε, παιδιὰ μου, ὅτι ὁ καλὸς ἐκεῖνος βαθμὸς καὶ ἡ διδασκαλικὴ ὑπογραφή εἰμπορεῖ νὰ μὰς σώσῃ ἀπὸ τὰς ταλαιπωρίας τῆς ζωῆς; Ὅταν εἰς τὸν βίον μὰς μὰς χρειασθοῦν πνευματικὰ καὶ ἠθικὰ κεφάλαια, ὅταν ἀπαιτηθοῦν γνώσεις, καὶ γνώσεις πολλαὶ καὶ σταθεραὶ, εἰμποροῦμεν νὰ παρουσιάσωμεν τὸν βαθμὸν ἐκεῖνον, ποῦ μὰς ἔδωσεν ὁ διδάσκαλος ἀπατηθεῖς; Αὐτὸ ὁμοιάζει μὲ τὸ ἐξῆς:

Λαμβάνω μέρος εἰς τοὺς ἀγῶνας δρόμου, καὶ ἀπὸ χάριν οἱ κριταὶ μὲ ὀνομάζουσιν πρῶτον νικητὴν, πρῶτον δρομέα, μὲ δίδουσιν ἕνα κλάδον δάφνης καὶ ἕνα δίπλωμα. Ἐγὼ ὑπερηφανεύομαι, ὑπερηφανεύομαι ὄχι διότι ἔχω ἀξίαν, ἀλλὰ διότι ἐγέλασα τοὺς κριτὰς μου. Μὲ νομίζουσιν, ὅτι εἶμαι ταχύς, δυνατός, ἐοκίνητος. Τί χαρὰ! Ἐξαφνα εὐρίσκομαι εἰς μίαν πεδιάδα. Κάποιο ἀγριο θηρίον, ἕνας λύκος, ἕνας ἀγριόχοιρος, βλέπω, ὅτι μὲ κυνηγᾷ· τί πρέπει νὰ κάμω; πρέπει νὰ τρέξω. Μὰ δὲν εἰμπορῶ, πρέπει νὰ κινήσω τὰ πόδια μου γιὰ νὰ σωθῶ. Δὲν εἰμπορῶ ὅμως. Εἰπέτε μου, εἰμπορῶ νὰ βγάλω ἀπὸ τὴν τσέπη μου τὸ δίπλωμα, ποῦ μὲ ἔδωσεν ἡ ἑλλανόδικος ἐπιτροπὴ, καὶ νὰ τὸ παρουσιάσω εἰς τὸν λύκον; Ὁ λύκος, διὰ νὰ μὲ λυπηθῇ, διὰ νὰ μὴ μὲ φάγῃ, πρέπει νὰ ἴδῃ πόδια, πρέπει νὰ ἴδῃ δύναμιν. Ἄλλως εἶμαι χαμένος.

Τὸ ἴδιο πρᾶγμα συμβαίνει καὶ εἰς τὴν ζωὴν. Θέλει ἀξίαν πραγματικὴν, θέλει ἰκανότητα, θέλει γνώσεις ἀληθινὰς, θέλει δυνάμεις. Αὐταὶ καὶ μόναι σώζουσιν. Ὅλα τὰ ἄλλα εἶναι ψευδῆ στολιδία, ἀπατηλά, εἶναι χαρτιά κίτρινα, τὰ ὁποῖα δίδουσιν τὴν ἐντύπωσιν τοῦ χρυσοῦ, ἀλλὰ δὲν εἰμποροῦν νὰ σὰς ἀγοράσουσιν οὔτε μίαν φέταν ψωμί, οὔτε ἕνα ποτήρι νεροῦ.

Λοιπὸν, παιδιὰ μου, ἂν κάνεις ἀπὸ σὰς ἔγῃ τὴν ἰδέαν αὐτὴν, ἄς τὴν βγάλῃ. Καὶ ἂν μὲ εἰπῆτε τί δὰ προτιμοῦσα ἐγὼ: νὰ ἐπιτύχω εἰς τὰς ἐξετάσεις χωρὶς νὰ ζεῦρω ἢ νὰ ἀποτύχω εἰς αὐτάς, ἐνφ ζεῦρω πολὺ καλὰ τὰ μαθήματά μου, δὰ προτιμοῦσα τὸ δεύτερον.

Μὴ θέλετε, λοιπὸν, νὰ φαῖσθε, ὅτι εἰσθε κάτι, ἀλλὰ νὰ εἰσθε πραγματικῶς.

11.— Εἰς τὸ σπήλαιον.

Ἡ ἀποβίβασις ἐγένετο ἐν μέσῳ χαρᾶς καὶ φωνῶν τῶν μικρῶν, οἱ ὅποιοι κάθε ἀλλαγὴν εἰς τὸν τρόπον τῆς ζωῆς των ἐθεωροῦσαν ὡς παιγνίδιον νέον. Ὁ Δὸλ ἐχοροπήδα, ὁ Ἰβερσον καὶ ὁ Ζεγκλὶν ἔτρεχον πρὸς τὸ μέρος τῆς λίμνης, ἐνῶ ὁ Κωστάρ, λαμβάνων ἰδιαιτέρως τὸν Μόκο, τοῦ ἔλεγε:

— Μὰς εἶχες ὑποσχεθῆ γιὰ σήμερα ἓνα καλὸ γεῦμα· τὸ ἐνθυμεῖσαι;

— Καὶ ὅμως πρέπει νὰ μὴ τὸ σκέπτεσθε.

— Καὶ γιὰτί;

— Διότι δὲν θὰ ἔχω τὸν καιρὸν νὰ σᾶς τὸ προετοιμάσω.

— Καὶ τί; δὲν θὰ φάμε ἀπόψε;

— Ἀπλοῦστατα μιὰ σοῦπα ἀπὸ πουλιά.

Καὶ ὁ Μόκο ἐγέλασεν, ἐνῶ ὁ Κωστάρ ἀπεμακρύνετο διὰ νὰ ἀνταμώσῃ τοὺς συντρόφους του. Ἄλλως τε, ὁ Μπριάν τοὺς ἔδωκε διαταγὴν νὰ μὴ ἀπεμακρυνθοῦν διὰ νὰ εἰμπορῇ νὰ τοὺς ἔχῃ ὑπὸ τὰ βλέμματά του.

— Δὲν πᾶς καὶ σὺ νὰ τοὺς εἴρῃς; ἠρώτησε τὸν ἀδελφόν του.

— Ὅχι, προτιμῶ νὰ μείνω ἔδῳ, ἀπήντησεν ὁ Ἰάκωβος.

— Θὰ ἔκαμες καλλίτερα νὰ γίνῃς κομμάτι ζωηρότερος, ἐπανέλαθεν ὁ Μπριάν· δὲν εἰμαι διόλου εὐχαριστημένος μαζί σου, Ἰάκωβε. Σὺ καὶ μοῦ κρύπτεις ἢ μήπως εἶσαι ἀρρωστος;

— Ὅχι, ἀδελφέ μου, δὲν ἔχω τίποτε!

Πάντοτε ἢ ἰδίᾳ ἀπάντησις, τὴν ὁποίαν δὲν ἤμποροῦσε νὰ ὑποφέρῃ ὁ Μπριάν, ὁ ὅποιος ἀγαποῦσε νὰ διευκρινίζῃ ὅλα τὰ ζητήματα.

Ἐν τούτοις, δὲν ἔπρεπε νὰ χάνουν τὰ παιδιὰ καιρὸν, ἂν ἤθελον νὰ μείνουν εἰς τὸ σπήλαιον τὴν νύκτα ἐκείνην.

Κατὰ πρότερον ὠδήγησαν εἰς αὐτὸ τοὺς συντρόφους των, οἱ ὅποιοι ἀκόμη δὲν τὸ εἶχον ἰδεῖ. Εὐθύς, λοιπόν, καθὼς ἢ σχεδία προσεδέθη στερεὰ εἰς τὴν ὀχθὴν εἰς κάποιον κοίλωμα, μακρὰν ἀπὸ τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ, ὁ Μπριάν προσεκάλεσε τοὺς συντρόφους του νὰ τὸν ἀκολουθήσουν.

Ὁ ναυτόπαις ἐπῆρε ἓνα φανάρι τοῦ πλοίου, τοῦ ὁποίου ἢ φλόξ ἐνεδυναμώνετο ἀπὸ τοὺς φακούς του καὶ ἔδιδε πολὺ φῶς.

Κατ' ἀρχὰς ἤρχισαν νὰ ἀφαιροῦν τὴν φράξιμο τῆς θύρας. Τὰ κλαδιά τὰ ἡδύρα καθὼς τὰ εἶχαν βάλλῃ ὁ Μπριάν καὶ ὁ Δόνιφαν. Ἔπειτα κἀνέει ἀνω, ὡς οὐδὲν ζῆλον εἶχε προσπαθῆσαι νὰ εἰσῆλθῃ εἰς τὸ σπήλαιον. Μὲ τὸ φῶς τοῦ φανοῦ τὸ σπήλαιον ἐφωτίσθη πολὺ καλλίτερα, παρὰ μὲ τὸ φῶς τῶν κλαδῶν ἢ μὲ τὰ χονδροειῆ κηρία τοῦ ἀποθανόντος ναυαγοῦ.

— Μπᾶ! θὰ μὰς εἴσῃ στενόχωρο! παρε-

τήρησεν ὁ Βάξτερ, ὁ ὅποιος ἐμετροῦσε τὸ βάθος τοῦ σπηλαίου.

— Ὅχι, ἐφώνησεν ὁ Καρνέτ, ἂν βάλωμεν τὰ κρεβάτια τὸ ἐν ἐπάνω εἰς τὸ ἄλλο, καθὼς εἰς τὰ πλοία.

— Καὶ γιὰτί αὐτό; ἀρκεῖ νὰ τὰ βάλωμεν κατὰ σειρὰν κάτω, εἶπεν ὁ Βίλκοξ.

— Τότε δὲν θὰ μὰς μείνῃ τόπος νὰ πάμε καὶ νὰ ἔλθωμε, προσέθεσεν ὁ Βέμπ.

— Λοιπόν, δὲν θὰ πηγαινοερχώμεθα, ἰδοὺ τί θὰ γίνῃ, ἀπήντησεν ὁ Μπριάν. Ἐχεις κατὶ καλλίτερον νὰ μὰς παρουσιάσῃς;

— Ὅχι, ἀλλὰ...

— Ἀλλὰ, προσέθεσεν ὁ Σερβῆς, τὸ σπουδαῖον εἶναι νὰ ἔχωμεν μίαν ἀσφαλῆ στέγην, ποῦ νὰ μὰς ἐξαρκῇ· δὲν πιστεύω ὁ Βέμπ νὰ ἐφαντάζετο, ὅτι θὰ εὕρισκε ἔδῳ ἓνα σπιτί ὀλόκληρο μὲ σαλόνι, μὲ τραπεζαρία, μὲ ἰδιαιτέρα δωμάτια ὑπνου, μὲ καπνιστήριον, μὲ μπάνιο...

— Ὅχι, εἶπεν ὁ Κρός, ἀλλὰ μὰς χρειάζεται, βέβαια, ἓνα μέρος, ποῦ θὰ στήσωμεν τὸ μαγειρεῖον.

— Δὲν μὲ πειράζει, μαγειρεύω ἐξω, ἀπήντησεν ὁ Μόκο.

— Αὐτὸ δὲν θὰ εἶναι διόλου εὐχάριστον μὲς' εἰς τὴν κακοκαιρία, παρετήρησεν ὁ Μπριάν. Δι' αὐτὸ σκέπτομαι, ὅτι ἀπὸ αὐριον πρέπει νὰ στήσωμεν ἔδῳ μέσα τὴν μαγειρικὴν συσκευὴν τοῦ Σλοῦγκι.

— Ἐδῳ; μέσα εἰς αὐτὴν τὴν τρύπα; ἔδῳ; ποῦ θὰ κοιμώμεθα καὶ ποῦ θὰ τρώγωμεν; ἠρώτησεν ὁ Δόνιφαν μὲ τόνον ἰσχυρᾶς δυσαρρεσκείας.

— Λοιπόν, θὰ ἀναπνεύσῃς ἀρώματα, λὸρδε Δόνιφαν! ἐφώνησεν ὁ Σερβῆς γελῶν.

— Καὶ ἐρωτᾷς ἂν μ' ἀρέσῃ, κύριε βοηθὲ μάγειρε, ἐπανέλαθε τὸ ὑπερήφανον ἐκεῖνο παιδί μὲ ἀγριεμένον ὕψος.

— Καλὰ... καλὰ, ἔσπευσε νὰ ἐπέμβῃ ὁ Γόρδων. Εἴτε εἶναι δυσάρεστον εἴτε ὄχι, τὸ ζήτημα αὐτὸ πρέπει νὰ λυθῇ εὐθύς ἀπ' ἀρχῆς. Ἄλλως τε, τὸ μαγειρεῖον ἔδῳ μέσα θὰ μὰς χρησιμεύῃ γιὰ νὰ ζεσταίνῃ τὸ σπήλαιον. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν χῶρον, εἰμποροῦμεν νὰ τὸν ἀνοίξωμεν, εἰμποροῦμεν νὰ σκαλίσωμεν τὸν βράχον καὶ νὰ μεγαλώσωμεν τὸ σπήλαιον· ἔχομεν ἓνα ὀλόκληρον χειμῶνα εἰς τὴν διάθεσίν μας. Ἀλλὰ τώρα ἂς πάρωμεν τὸ σπιτάκι καθὼς ἔχει καὶ ἂς ἐγκατασταθῶμεν ἔδῳ μέσα ὅσο μποροῦμεν καλλίτερα.

Πρὸ τοῦ δείχνου τὰ κρεβάτια εἶχον μεταφερθῆ, ἐστρώθησαν τακτικὰ ἐπάνω εἰς τὴν ἄμμον. Καίτοι δὲ ἦσαν σφιχτοκολλημένα τὸ ἐν εἰς τὸ ἄλλο, ἐν τούτοις, τὰ παιδιὰ δὲν παρεπονέθησαν, διότι ἦσαν συνειθισμένα ἀπὸ τὸν στενόχωρον κοιτῶνα τοῦ Σλοῦγκι.

Αὐτὴ ἢ ἐργασία τοὺς ἀπασχόλησεν ἕως τὸ βράδυ. Ἡ μεγάλη τράπεζα τοῦ πλοίου ἐτοποθετήθη εἰς τὸ μέσον τοῦ σπηλαίου καὶ ὁ Καρνέτ, βοηθούμενος ἀπὸ τοὺς μικροὺς, οἱ ὅποιοι τοῦ ἔφεραν ὅλα τὰ χρήσιμα, ἀνέλαθε νὰ στρώσῃ τὸ τραπέζι.

Ὁ Μόκο πάλιν μαζί μὲ τὸν Σερβῆ εἶχαν κάμει πολὺ καλὰ τὸ μέρος τους. Ἔστησαν μιὰ γωνιά ἀνάμεσα σὲ δύο πέτρες εἰς τὰ πλευρὰ τοῦ μεγάλου βράχου, ἤναψαν φωτιά μὲ ξηρὰ ξύλα, τὰ ὅποια ὁ Βέμπ καὶ ὁ Βίλκοξ ἐμάζευσαν.

Εἰς τὰς δεξιάς ἀπὸ ἰτοιμο ἀλατιμένον

κρέας ἀχνίζε προκλητικώτατα, ἐπίσης δὲ καὶ μιὰ δωδεκάς καλομαδημένων πουλιῶν ἐστήνετο εἰς τὴν σοῦβλα. Καὶ ἐνῶ ὁ Δὸλ καὶ ὁ Ἰβερσον ἐξετέλουν μὲ ἀφοσίωσιν τὸ καθήκον των, νὰ γυρίζουν δηλαδὴ τῆς σοῦβλες, ὁ Φᾶν παρηκολούθει τὰς κινήσεις των μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον.

Πρὸ τῶν ἐπτὰ ὄλοι ἦσαν συνθηροισμένοι εἰς τὴν μοναδικὴν αἴθουσαν τοῦ ἐνδιαιτήματός των, ἢ ὁποία ἦτο ἐστιατόριον καὶ κοιτῶν ταυτοχρόνως. Ὅλα τὰ εἶδη τῶν καθισμάτων, τὰ ὅποια εἶχε τὸ Σλοῦγκι, τὰ εἶχον φέρει τὰ παιδιὰ ἐκεῖ. Οἱ μικροὶ συνδαιτημόνες, ὑπηρετούμενοι ἀπὸ τὸν Μόκο καὶ ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν τους, ἔκαμαν ἓνα πολὺ καλὸ γεῦμα. Ὅσονδῆποτε σοδαρὰ καὶ ἂν ἦτο ἢ κατάστασις, οἱ μικροὶ παρεδίδοντο εἰς τὴν παιδρότητα τῆς ἡλικίας των καὶ ὁ Μπριάν βεβαίως δὲν ἤθελε νὰ ἐμποδίσῃ τὴν χαρὰν των.

Ἡ ἡμέρα ἐκείνη ἦτο κουραστικὴ. Δὲν ἐζητοῦσαν, λοιπόν, καλλίτερον. Ἀφοῦ ἱκανοποίησαν τὴν πεινὰν των, ἔσπευσαν νὰ ἀναπαυθοῦν. Ἀλλὰ πρὸ αὐτοῦ ὁ Γόρδων, ὀδηγούμενος ἀπὸ θρησκευτικὸν αἰσθημα, προέτεινεν εἰς τοὺς συντρόφους του νὰ ἐπισκεφθοῦν τὸν τάφον τοῦ πρώτου ἐκεῖνου ναυαγοῦ, τοῦ ὁποίου κατεῖχον τώρα τὴν κατοικίαν.

Ἡ νύκτα ἐσκοτίνιαζε τὸν ὀρίζοντα τῆς λίμνης καὶ τὰ νερά τῆς δὲν ἀντανακλοῦσαν πλέον τὰς τελευταίας ἀκτῖνας τῆς ἡμέρας. Ἀφοῦ τὰ παιδιὰ ἐπροχώρησαν μερικὰ βήματα, ἐστάθησαν εἰς μίαν μικρὰν τοῦ ἐδάφους ἐξοχίαν, ὅπου ὑψοῦτο μικρὸς ξύλινος σταυρός. Καὶ τότε οἱ μικροὶ γονατισμένοι καὶ οἱ μεγάλοι μὲ τὰς κεφαλὰς σκυμμένας πρὸ τοῦ τάφου, ἀκηθύναν προσευχὴν ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ ναυαγοῦ.

Εἰς τὰς ἐννέα τὰ κρεβάτια ὅλα εἶχαν καταληφθῆ καὶ μόλις ἐξηπλώθησαν οἱ ναυαγοί, ἀμέσως καταλήφθησαν ἀπὸ ὑπνον. Μόνον ὁ Βίλκοξ καὶ ὁ Δόνιφαν, τῶν ὁποίων ἦτο ἢ σειρὰ νὰ φυλάξουν, ἀναψαν μεγάλην φωτιὰν εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ σπηλαίου διὰ νὰ ἐμποδίσουν κάθε ὀχληρὰν ἐπίσκεψιν καὶ ἀγρυπνοῦσαν.

Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας, ἐπειδὴ ὑπῆρχε μεγάλη ἀνάγκη χειρῶν διὰ τὴν ἐργασίαν, οἱ κυνηγοὶ δὲν ἀπεμακρύνοντο. Ἄλλ' ἐπειδὴ τὰ πουλιὰ τῆς λίμνης ἦσαν ἀφθονα καὶ ἐπετοῦσαν εἴτε ὑπεράνω τοῦ ἔλους εἴτε ὑπεράνω τοῦ ποταμοῦ, δι' αὐτὸ ὁ Μόκο δὲν ἔμενε ποτὲ παραπονεμένος· εἶχε πάντοτε νὰ μαγειρεύσῃ κυνήγιον.

Ἐν τούτοις, ὁ Γόρδων ἐβλεπε μὲ λύπην του, ὅτι καὶ τὸ πλέον γόνιμον κυνήγι ἐκόσμιζε πάρα πολὺ, διότι ἐξώδευε πολὺ μαρούτι καὶ σφαίρας. Ἦθελε μὲ κάθε τρόπον νὰ φυλάξῃ τὰ χρήσιμα ταῦτα πράγματα δι' ἄλλας σπουδαιότερας ἀνάγκας. Δι' αὐτὸ ἐῴσταιναι εἰς τὸν Δόνιφαν νὰ προσέχῃ.

— Εἶναι γιὰ τὸ συμφέρον καὶ γιὰ τὸ μέλλον μας, τοῦ εἶπε.

— Σύμφωνα, ἀπήντησεν ὁ Δόνιφαν, ἀλλὰ πρέπει καὶ τῆς κονσέρβης μας νὰ φυλάξωμεν. Θὰ μετανοήσωμεν ἂν τῆς φάγωμεν γρήγορα καὶ μάλιστα ἂν εἰμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ μείνωμεν διαρκῶς εἰς αὐτὴν τὴν νῆσον, χωρὶς νὰ μποροῦμεν νὰ τὴν ἀφήσωμεν.

Christlan von Bomhard

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΒΙΟΥ

ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΙΟΝ ΜΟΥ

Μετάφρασις ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ
ὑπὸ τοῦ πανιερωτάτου μητροπολίτου Σελευκείας
κ. ΓΕΡΜΑΝΟΥ,
διευθυντοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς.

ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΙΑΙ

Ἐπάρχουσι ποικίλαι ἔρασιτεχνίαι, τὰς ὁποίας ὁ ἄνθρωπος ἀσκεῖ παρὰ τὸ κύριον αὐτοῦ ἔργον, ὃχι βεβαίως πάντες οἱ ἄνθρωποι, ἀλλ' ἱκανοί. Εἰς τὰς ἔρασιτεχνίας ταύτας ἀνήκει ἡ πρὸς συλλογὰς παντοίας τάσις, ἐν τῇ ὁποίᾳ πότε ἐπικρατεῖ ἡ φιλοπαλίμων διάθεσις καὶ πότε ὁ σοβαρὸς σκοπός. Οὕτω τινὲς κατήρτισαν συλλογὰς καπνοσυρίγγων ἢ ταμβακοθηκῶν, ἄλλοι χαλκογραφῶν καὶ εἰκόνων, ἄλλοι σπανίων νομισμάτων, ἐκδόσεων τῶν κλασικῶν συγγραφέων ἢ καθόλου βιβλίων εἰδικότητός τινος καὶ ἀσχολοῦνται ἐπιμελῶς εἰς τὸν πλουτισμὸν αὐτῶν. Ἴσως ἐν προγενεστέροις χρόνοις ὁ πόθος συλλογῶν ἦτο μᾶλλον διαδεδομένος ἢ νῦν, ἀλλὰ καὶ νῦν δὲν ὑπάρχουσιν ὀλίγοι, οἵτινες ἀσχολοῦνται εἰς συλλογὴν... χρήματος καὶ κεφαλαίων.

Τοιαῦται τάσεις αὐτόδηλον, ὅτι ἐν μέρει εἶναι ἀπηγορευμένους καρπὸς εἰς τὸν στερούμενον μίσων· ἀλλ' ὅμως καὶ περὶ αὐτοῦ ἰσχύει τὸ παράδοξον λόγιον τοῦ Γκαίτε: «καὶ ὅτι τὸ ποθεῖ κατὰ τὴν νεότητά, ἔχει ἐν ἀφθονίᾳ κατὰ τὸ γῆρας». Καὶ πράγματι· ὅτι δὲν ὀνειρεύεται τις μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐπιδιώκει σοβαρῶς καὶ ἐπιμόνως, τοῦτο δύναται καὶ νὰ ἐπιτύχῃ ἐν βαθμῇ τινι, καὶ ἂν εἴη ἐν τῇ ἀρχῇ φαίνεται ὅλος ὀπίσθιον. Τοῦτο ἰσχύει, βεβαίως, ὡς πρὸς τὴν σπουδαιότητα καὶ οὐσιωδεσιότητα τῶν συλλογῶν, τὴν συλλογὴν τουτέστι γνώσεων καὶ παρατηρήσεων. Διατί, λοιπόν, νὰ μὴ ἰσχύῃ καὶ περὶ πραγμάτων ἥτιον σπουδαίων;

Ἐβίχομαι, ὅπως καὶ σὺ συλλέγῃς, καὶ δὴ ἀρχόμενος ἐνωρίς — διότι ἄλλως τίποτε δὲν κατορθοῦται ἀπὸ πάσης ἀπόψεως — ἴδια καλὰ βιβλία καὶ πλουσίας περιλήψεις. Ἐκτὸς τῆς ἀξίας, τὴν ὁποίαν ἔχει καθ' ἑαυτὴν τοιαύτη συλλογὴ, ἰδιαίτην σπουδαιότητα ἔχει τὸ γεγονός, ὅτι ὡς βιβλιοφίλος τις διδάσκαται ποῦ νὰ δαπανᾷ τὸ χρήμα αὐτοῦ καὶ πῶς νὰ ἀποφεύγῃ κατὰ τὸ δυνατόν τὴν ἀνευ ἀνάγκης σπατάλην αὐτοῦ εἰς διασκεδάσεις καὶ οὐδενόσωρα πράγματα.

Ο ΣΟΦΙΣΤΗΣ

Τὸ γένος τῶν ἀρχαίων σοφιστῶν, καθ' ὧν τόσον ἠγωνίσθη ὁ Σωκράτης, δὲν ἐξέλιπεν ἀκόμη· μὴ ἀμφίβαλλε περὶ τούτου. Ζῶσιν ἀκόμη καὶ ἀσχοῦσι τὴν ἀπεχθὴ αὐτῶν τέχνην νὰ μεταβάλλωσι τὸ μέλαν εἰς λευκόν. Ἐρωτᾷ; ποῦ; ὦ! παρατήρησον εἰς τὸν καθρέπτην καὶ ἀμέσως θὰ ἴδῃς ἕνα, ὅστις σοὶ ὁμοιάζει πολὺ. Θὰ σοὶ εἴπω περὶ τῆ ἀσχολεῖται.

Δυσηρεστήθης πρὸς τινὰ καὶ ἔχεις ἀδικον σὺ, ἀλλ' αὐτὸς διαμαρτίζεται, λέγων, ὅτι ὁ ἀντίπαλός σου εἶναι παντελῶς ἀδιόρθωτος

καὶ ὅτι σὺ εἶσαι ἀγνὸς καὶ ἀθῶος ὡς ἄγγελος.

Ἡ διέπραξας μίαν ἀνοησίαν. Καὶ πάλιν σοὶ δεικνύει μετὰ θελκτικῆς εὐσπλαγχνίας, ὅτι αὐτὴ ἦτο μηδέν, ὅτι ἦτο ἀσήμαντον παράπτωμα καὶ ὅτι εἶναι ἀδικον νὰ κάμῃ τις τὸν ψύλλο καμῆλα.

Ἡ θέλεις νὰ πράξῃς τι, ὅπερ εἶναι μὲν ἀνήθικον, ἀλλὰ σοὶ ἐπαγγέλλεται ἡδονὴν ἢ κέρδος. Ἐνταῦθα ὁ σοφιστής, ὡς ἄλλος διδάσκαλος, κἀθηται ἐπὶ τῆς ἔδρας αὐτοῦ καὶ σοὶ ἀποδεικνύει, ὅτι ὑπάρχει ἀνωτέρα ἠθικὴ τῆς τῶν γραϊδίων, ὅτι ἡ σύνεσις κεῖται ἀκριβῶς ἐν τούτῳ, νὰ γνωρίζῃ κἀνεὶς νὰ κάμῃ κατὰ τὸν πρόποντα καιρὸν ἐξαιρέσεις τοῦ κανόνος, ὅτι εὐκόλως δύναται τις νὰ ἀποφύγῃ τὰς δυσαρέστους συνεπείας· ἐνὶ λόγῳ ὁ σοφιστής ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ εἶναι ρήτωρ ἀνεξάντλητος, πειστικός, πιστὸς δικηγόρος τοῦ Σατανᾶ.

Ἄλλ' εἶναι καὶ ὑψηλόφρων, ὡς οἱ συνάδελφοι αὐτοῦ τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος καὶ νομίζει ἑαυτὸν καλλίτερον τῶν ἄλλων· καὶ, ἐπειδὴ προσπαθεῖ νὰ ταυτισθῇ πρὸς σε, ἐμβάλλει καὶ εἰς σὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα. Ὑπεραπολογεῖται ὅμως ἑαυτοῦ κάκιστα, ὅταν σὲ παρασύρῃ εἰς τὸν βόρβορον καὶ σὺ, ἐκπληκτος, ἠπατημένος, ζητεῖς παρ' αὐτοῦ λόγον. Τότε, πρόθυμος εἰς μετάνοιαν, ὑποδέχεται τὸ πρόσωπον τοῦ ἀχρεῖος ἀμαρτωλοῦ καὶ ἐξομολογεῖται καὶ ὑπισχνεῖται διόρθωσιν καὶ οὐδέποτε τηρεῖ τὴν ἐπόσχεσιν αὐτοῦ.

Πρόσχε· αὐτὸς εἶναι ὁ σοφιστής, ὅστις σοὶ παρουσιάζεται ὡς συνοδὸς εἰς τὸν δρόμον τῆς ζωῆς καὶ σοὶ ἐπιβάλλεται, ἂν ἦσαι ἀρκετὰ μαρὸς, ὅσπερ νὰ δεχθῆς τὴν κακίην, τὴν ἐπικίνδυνον, τὴν φθοροποιὸν αὐτοῦ συνοδείαν. Ἀλλὰ καὶ ὅταν ἀποδιώξῃς αὐτόν, ἔρπει ἐπὶ τὰ ἴχνη σου καὶ βαδίζει εἰς τινὰ ἀπόστασιν παραλλήλως πρὸς σε· διότι εἶναι ἀναιδής ὡς κύων.

ΑΠΟ ΤΑ ΩΦΕΛΙΜΑ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ

~~~~~

Η ΥΑΛΟΣ

Τὸ παρελθόν — τὸ παρὸν — καὶ τὸ μέλλον τῆς.

Ἄγαπητοί μου μικροί, εἴμπορεῖτε νὰ ἀρνηθῆτε, ὅτι συχνὰ καμαρώνετε τὰ κομψὰ ὑάλινα σκευῆ τῶν οἰκιῶν σας; Καθαρώτατα καὶ ἀστράπτοντα, αἷ; προξενοῦν εὐχαρίστησιν, φοβεῖσθε δὲ νὰ τὰ ἐγγίσετε περισσότερον, διὰ νὰ μὴ τὰ σπάσετε. Βεβαίως, ἀφοῦ ὅλοι γνωρίζομεν, ὅτι ἡ ὑαλός, ὅσον ὡραία καὶ διαφανὴς εἶναι, τόσον ἐξ ἄλλου εὐκόλα σπάνει καὶ θρυμματίζεται. Ἐν τούτοις, ἡ τέχνη καὶ ἡ ἐπιμέλεια τοῦ ἀνθρώπου κατορθώσῃ νὰ εἶρη μέσα, μὲ τὰ ὁποῖα σήμερον ἡ εὐθραυστος ὑαλός δὲν χρησιμεύει μόνον πρὸς κατασκευὴν κομψῶν, εὐθραυστῶν καὶ λεπτῶν ἀντικειμένων, ἀλλὰ καὶ ἄλλων πολὺ μεγάλων, σκληρῶν καὶ στερεῶν, ὅσον ὁ λίθος καὶ ὁ χάλυξ.

— Ὅγκος καὶ στερεότης.

Εἰς τὴν Παγκόσμιον ἔκθεσιν τῶν Παρισίων τοῦ 1900 εἶχεν ἐκτεθῆ πελώρια ὑάλινα σφαῖρα μὲ διάμετρον 1.65 μέτρων καὶ βάρος 3 χιλιάδων περίπου χιλιogramμων.

Ἦτο δὲ τόσον στερεά, ὥστε, ἐνῶ τὴν ἐκτύπων μὲ βαρύτατα σιδηρὰ πράγματα, οὐδεμίαν ἐπάθαινε καταστροφὴν. Ἄλλ' ἦτο καὶ τόσον διαφανὴς καὶ καθαρὰ, ὥστε, διὰν ἐπάνω τῆς ἐπιπτε πολὺ φῶς, λαμποκοποῦσεν ἀπὸ διάφορα ὡραία χρώματα, ὅπως ἡ λεπτοτάτη σαπουνόφουσκα, διὰν ποικιλόχρωμη ἀναβαλῇ εἰς τὸν ἀέρα.

Ἀπὸ ὑάλου κατασκευάσαν ἐπίσης πλίνθους στερεωτάτας καὶ ἄλλας πλάκας, ἐπίσης στερεὰς καὶ φωτεινάς. Αἱ πλάκες αὗται χρησιμοποιοῦνται κυρίως εἰς τὰ καταστροφώτατα τῶν ἀτμοπλοίων, διὰ τῶν ὁποίων φωτίζονται τὰ κάτωθεν διαμερίσματα. Ἀλλὰ καὶ εἰς μεγάλα κτίρια, εἰς χάνια καὶ ἀνωθεν τῶν ὑπογείων αὐτῶν θὰ εἴχη βεβαίως νὰ ἴδῃται, ὅχι σπανίως, ἀπαντώμενα τοιαῦτα ὑάλινα διαχωρίσματα. Εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ἀνωθεν τοῦ Ἀρκάνσα, ὁ ὁποῖος εἶναι παραπόταμος τοῦ Μισσισιππὶ, ὑπάρχει ὑάλινη γέφυρα. Φαντασθε βίβαια πόσον στερεὰ πρέπει νὰ εἶναι αὕτη. Εἰς τὸν νέον σιδηροδρομικὸν σταθμὸν τῶν Παρισίων, ἐκτιστὸς 2 1/2 χιλιάδων μέτρων τοῦ ἰσογείου εἶναι στρωμένη μὲ χονδρὸς ὑάλινους πλάκας.

Εἰς γερμανικὰ ἔργοστάσια κατασκευάσθη πλοῦς ὑάλινη τόσον στερεά, ὥστε ἐνῶ ἀπὸ ὕψος 6 μέτρων ἀφέθη νὰ πῆσῃ ἐπάνω τῆς βάρος 450 χιλιogramμων, οὐδὲν ἔπαθεν. Ὑπερολογεῖται, ὅτι ἀπὸ τὴν ὑάλου ταύτην ἦτο δυνατόν νὰ κατασκευασθῶσι καὶ σιδηραὶ ράβδοι τῶν σιδηροδρόμων. Το «φωτεινὸν καλῆτιον», τὸ ὁποῖον εἶχεν ἐκτεθῆ εἰς τοὺς Παρισίους, ἦτο ἕνα τελειότατον οἰκοδόμημα, μὲ πολλὰ δωμάτια καὶ διαφόρους αἰθούσας, κατασκευασμένον ὅλο ἀπὸ τὸ εἶδος τοῦτο τῆς στερεᾶς ὑάλου. Διάφοροι ἐπιστημονικαὶ ἐπιτροπαὶ ἤρχισαν νὰ μελεώσῃ τὸ ζήτημα τῆς διὰ τῆς ὑάλου ταύτης οἰκοδομῆς κατοικιῶν τοῦ ἀνθρώπου, εἰς τὰς ὁποίας θὰ εἶναι εὐκόλον, ἐκτὸς τῆς ἄλλης ὡραιότητος, μὲ ἀπλούστατον πλῆθισμον νὰ ἀποφεύγεται ἡ κόνις καὶ ὅλα τὰ ἐμφωλευόμενα εἰς αὐτὴν μικρόβια.

— Ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ ἐξέλιξις τῆς.

Ἡ κατασκευὴ τῆς ὑάλου δὲν ἦτο ἀγνωστος εἰς τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους. Εἶναι γνωστὸν, ὅτι οἱ Φοῖνικες, θέλοντες νὰ ψῆσωσι φαγητὸν εἰς τινὰ πορσελίαν, ἐστήριξαν τοὺς λέβητάς των ἐπὶ μεγάλων τεμαχιῶν νύτρου. Ὅταν τοῦτο ἐθερμάνθη, ἤρχισεν νὰ τήκεται, ἀναμιχθὲν δ' ἐπιπτε μὲ τὴν θαλάσσιαν ἀμμον, μειβλήθη εἰς ὑγρὸν διαφανὲς ρευστόν. Ἡ ὑαλός ἐξέθη. Ἄμμος, τιτανιώδης ἀσβεστός καὶ θαλάσσιον ἄλας εἶναι τὰ συστατικά, μὲ τὰ ὁποῖα κατασκευάζεται αὕτη. Τὸ βέβαιον εἶναι, ὅτι πολὺ πρὸ τῶν Φοινίκων οἱ Αἰγύπτιοι ἠγνώριζον τὴν κατασκευὴν τῆς ὑάλου. Εἰς ἐπέχεια τοῦ Μπενή Χαβὸν εὐρέθησαν πίνακες ἐποχῆς πρὸ χιλιῶν ἑτῶν, ἐπὶ τῶν ὁποίων παριστάνονται ὑαλοποιοί. Ἡ ὑαλοποιία ἤρμασε πολὺ καὶ εἰς τὸ Βυζάντιον, μετὰ δὲ τὴν ἀλῶσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Τούρκων, οἱ Βενετοί, καθόντες ἐκ τῶν Βυζαντινῶν τὴν ὑαλοποιίαν, ἀνέπτυξαν αὐτὴν πάρα πολὺ.

(τὸ τέλος εἰς τὸ ἐπόμενον)

ΕΙΣ ΣΦΟΔΡΣ ΕΝΤΩΜΒΛΩΓΩΣ

(συνέχεια από σελίδα 221)

Ποῦ νὰ βάλω τὸν πολύτεμο πίνακα ; Ὑπῆρχεν ἀκριβῶς στὸ σπίτι, εἰς τὸ διαμέρισμα τῶν παιδιῶν, ἓνα μικρὸ παράθυρο, ὅμοιο μὲ ἐκεῖνο τοῦ σχολείου, καὶ αὐτὸ ἀνοικτὸ στὸ βάθος ἑνὸς εἴδους θυρίδος, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ὅπως καὶ ἀπὸ ἐκεῖνο, ἐβλεπε κανεὶς ὁλόκληρο τὸ χωριό. Τὸ ἓνα δεξιᾶ, τὸ ἄλλο ἀριστερᾶ τοῦ πύργου μὲ τὰ προπύργια καὶ τὰ δύο, εὐρίσκοντο στὸ ἴδιο ὕψος ἐπάνω ἀπὸ τὸ χωνί, ποῦ ἐσχημάτιζεν ἡ πεδιάς. Δὲν ἤμποροῦσα νὰ χαρῶ τὸ παράθυρο τοῦ σχολείου, παρὰ κατὰ τὰ διαλείμματα, ὅταν ὁ δάσκαλος ἔλειπεν ἀπὸ τὸ τραπεζάκι του εἶχα στὴν διάθεσί μου τὸ δευτέρου αὐτὸ ὅσον ἤθελα. Ἐκαμνα ἐκεῖ μακροὺς σταθμούς, καθισμένος σὲ σανιδάκι, κλισμένο στὸν τοῖχο ἔμπρὸς στὸ ἀνοικτὸ του.

Εἶχεν ἀπὸ ἐκεῖ κανεὶς θαυμασίαν θέα. Ἐβλεπα τὴν ἄκρα τοῦ κόσμου, δηλ. τοὺς λόφους, ποῦ ἔκλειον ὅλον τὸν ὄριζοντα ἐκτὸς ἀπὸ ἀτμῶδες χάσμα, ἀφ' ὅπου κάτω ἀπὸ τῆς κλήθρες καὶ τῆς ἰτιῆς ἔρρεε τὸ ποταμάκι μὲ τῆς καραβίδες. Ἐκεῖ πάνω σηκώνουν τῆς κορυφῆς τῶν ψηλά στὸν οὐρανὸ μερικὲς βυλαντιδῆς ἀνεμοδαρμένες, παρέκει τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὸ μυστήριον τοῦ ἀγνώστου.

Εἰς τὸ βάθος τῆς λακάνης ἡ ἐκκλησία μὲ τοὺς τρεῖς κώδωνάς της καὶ τὸ δίσκο τοῦ ὄρολογίου. Πιεὸ πάνω ἡ πλατεία, ὅπου ἀπὸ τὴν μιά της κοίτη ὡς στὴν ἄλλη, κάτω ἀπὸ μεγάλη στοὰ ἠχοῦσε πηγὴ συσκευασθεῖσα εἰς κρήνη. Ἀπὸ τὸ παράθυρό μου ἤκούοντο αἱ φλυαρίαι τῶν πλουστῶν, ὁ κρότος τοῦ κοπάνου, τὰ τριξίματα τῶν καζανιῶν, ποῦ τὰ ἐκαθάριζαν μὲ ἄμμο καὶ μὲ ξυδι. Σιῆς ῥάχαις ποῦ καὶ ποῦ σπιτάκια μὲ κηπάρια κρεμασιά, ὑποβασταζόμενα ἀπὸ τοίχους ἐτοιμορρόπους μὲ κοιλίαις ἐξωγκωμένες ἀπὸ τὴν βία τῶν συγκρατουμένων χωμάτων. Ἐδῶ κ' ἐκεῖ ἀπότομοι κατωφερεῖς δρομίσκοι, ὅπου αἱ ἐπάλλξεις τοῦ βράχου ἐσχημάτιζον φυσικὸ λιθόστρωτο. Εἰς τοὺς ἐπικινδύνους αὐτοὺς διαδρόμους, τὸ μουλάρι, παρὰ τὰς ἰσχυρὰς ὀπλάς του, δὲν θὰ ἐτόλμα νὰ προχωρήσῃ φορτωμένο μὲ τσαλιά.

Πέρα ἐκεῖ, ἔξω ἀπὸ τὸ χωριό, μισόδρομα στὴ ῥάχι τῶν λόφων, ἡ μεγάλη αἰωνόβιος φλαμουριά, ὁ Γουλιέλμος Τέλος, ὅπως τὴν ὀνομάζαμε, τῆς ὁποίας τὰ πτευρά, ἀδειασμένα ἀπὸ τοὺς αἰῶνας, ἦσαν διὰ τὰ παιγνίδια μας τὸ ἀγαπημένο κρησφύγετο. Τὴν ἡμέρα τοῦ πανηγυριοῦ, ἡ ἀπέραντη σκέπη τῆς ἐξάπλωνε τὴν οἰκίαν τῆς ἐπάνω στὴν ἀγέλη τῶν βοδιῶν καὶ τῶν προβάτων. Τὴν ἐπίσημη ἐκεῖνη ἡμέρα, μοναδικὴ τοῦ χρόνου, ἐλάμβανα κάποια ἰδέα γιὰ τὸν ἔξω κόσμον. Ἐμάνθανα πῶς ὁ κόσμος δὲν ἐτελείονε ἕως στὴ κόγχη τῶν λόφων μου. Ἐβλεπα ν' ἄρχεται στὴ ῥάχι τοῦ μουλαριοῦ καὶ εἰς ἀσκή ἀπὸ δέσμα τράγου τὸ κρασί τοῦ καπήλου. Εὐρίσκόμενον στὴν πλατεία, ὅταν ἀνοίγαν τὰ πιθάκια, τὰ γεμάτα ἀπὸ ψημένα ἀπίδια, εἰς τὴν ἐκθεσι τῶν πανεριῶν μὲ τὰ σταφύλια, ὀπωρικὸ σχεδὸν ἄγνωστο, ἀκράτου ἐπιθυμίας. Ἐθαύμαζα τὴ ρόδα ποῦ γιὰ ἓνα λεπτό, ἀναλόγιος τοῦ σημείου ποῦ ἐσταματοῦσεν ἡ βελόνη στὴ γραμμὴ τῆς κυκλοτερῆς τῶν καρφιῶν, ἐκαμνε νὰ κερδίξῃ κανεὶς πότε κανένα ζαχαρωτὸ σκυλάκι, πότε

κάνενα μπουκαλάκι στρογγυλὸ μὲ κουφετάκια ἀπὸ γλυκάνισο, πότε, καὶ τὸ πειδὸ πολὺ, καὶ τίποτε. Κατὰ γῆς, ἐπάνω σὲ γκριζο πανί, ἦσαν ἐκτεθειμένα κομμάτια βαμβακίνων ὑφασμάτων μὲ κόκκινα λουλουδάκια, ποῦ ἐγαργάλιζαν τὴν ὄρεξι τῶν κοριτσιῶν. Ἐκεῖ κοντὰ ὁ σωρὸς τῶν ξυλοπεδιλῶν ἀπὸ ξύλο ὀξυᾶς, τῶν σβούρων καὶ τῶν αὐλῶν ἀπὸ πῦξο. Οἱ βοσκοὶ τῶν προβάτων ἐξέλεγαν μέσα κεῖ τὰ ὄργανά των, τὰ ἐδοκίμαζαν, φουσώντας μερικὸς ἀφελεῖς ἤχους. Τί καινούργια πράγματα γιὰ μένα ! πόσα πράγματα ἔχει κανεὶς νὰ ἴδῃ στὸν κόσμον ! Ἄλλ' ὁ καιρὸς αὐτὸς τῶν θαυμάτων ὀλίγον ἐβαστοῦσε. Τὸ βράδυ, ἔπειτα ἀπὸ μερικὲς σκουνητῆς στὸ καπηλειό, ὅλα ἐτελείωναν. Γιὰ ἓνα χρόνον τὸ χωριὸ ἐπανεύρισκε τὴν ἡσυχία.

Ἄς μὴν ἐπιμένωμεν πολὺ εἰς τὰς ἀναμνήσεις αὐτὰς τῆς ἀπαρχῆς τοῦ βίου. Πρόκειται περὶ τῆς περιφήμου εἰκόνας, ποῦ μοῦ εἶχεν ἔλθει ἀπὸ τὴν πόλι. Ποῦ θὰ τὴν βάλω γιὰ νὰ τὴν ἀπολαμβάνω ὅπως πρέπει ; Αἱ ! μὰ θὰ τὴν κολλήσω ἐπάνω στὸ περιθώριον τοῦ παραθύρου μου ! Ἡ θυρίδα μὲ τὸ ξύλινο κάθισμά της θὰ μετατραπῇ εἰς κελλὶ σπουδαστηρίου, θὰ ἤμπορῶ νὰ μεταφέρω τὸ βλέμμα μου ἐναλλάξ ἀπὸ τὴν μεγάλη φλαμουριά εἰς τὰ ζῶα τοῦ ἀλφαβήτου μου. Ἔτσι κ' ἔγεινε.

(ἀκολουθεῖ)

ΝΟΕΜΗ Α. ΖΩΗΡΟΥ

ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Η ΥΓΕΙΑ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

Ἔτεροι κίνδυνοι.

Δὲν ἔχομεν μόνον τοὺς κινδύνους, τοὺς ὁποίους μᾶς παρουσιάζει ἡ φύσις· ὑπάρχουν ἀκόμη καὶ οἱ κίνδυνοι τῶν κακοποιῶν ἀνθρώπων, κίνδυνοι ἀπὸ κλέπτas, ἀπὸ ἀρπαγας, ἀπὸ δολοφόνους.

Νομίζετε, ὅτι ἓνας νέος, καθὼς καὶ μὴ νεανίς, δὲν πρέπει νὰ εἶναι προετοιμασμένος

διὰ νὰ ὑπερασπίσῃ τὸν ἑαυτὸν του ἀπὸ τοὺς κινδύνους αὐτοὺς, εἰς τοὺς ὁποίους πιθανὸν νὰ εὐρεθῇ μόνος ;

Ἄς ὑποθέσωμεν, ὅτι εὐρίσκεται τις ἀοπλος ἀπέναντι ἑνὸς κακοποιοῦ, ἑνὸς δολοφόνου, ὀπλισμένου μὲ ρεβόλβερ. Τί πρέπει νὰ κάμῃ ; Βεβαίως, τὸ καλλίτερον μέσον δὲν εἶναι ἡ φυγὴ· πρέπει μᾶλλον νὰ ὀρμήσῃ πρὸς αὐτὸν καὶ μὲ ταχύτητα μεγάλην νὰ ἀρ-

πάσῃ τὸ χέρι, ποῦ κρατεῖ τὸ περιστροφικὸ καὶ νὰ τὸ ὀψώσῃ. Τότε ἡ κάννη τοῦ βίβλου θὰ ὀψωθῇ πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὸ ρεβόλβερ θὰ τινάξῃ τὴν σφαῖράν του, χωρὶς νὰ προξενήσῃ δυστύχημα. Αὐτὸ, βεβαίως, θὰ δώσῃ καιρὸν εἰς ἐκεῖνον, ποῦ ἀμύνεται, καὶ ἐν τῷ μεταξύ ὑπάρχει ἐλπίς νὰ ἔλθῃ ἔξωθεν βοήθεια.

Ἄλλὰ δὲν πρόκειται νὰ ὑποστηρίξωμεν τὴν ζωὴν μας μόνον ἀπέναντι ὀπλισμένου προσώπου· ὑπάρχουν μικροκλέπται, οἱ ὁποῖοι, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, καταφέρονται κατὰ τῶν κυριῶν, διότι νομίζουν, ὅτι δὲν εἴμπορον νὰ προστατεύσουν τὸν ἑαυτὸν τους.

Ἐν τούτοις, μὴ κόρη ἀνατεθραμμένη μὲ τὴν φυσικὴν ἀγωγὴν, θὰ ἔχῃ καὶ θάρρος καὶ δύναμιν νὰ προστατεύσῃ τὸν ἑαυτὸν της μὲ τὰ προχειρότερα μέσα.

Αἰφνης, μὴ ἀπλουστάτη κίνησις τῆς δεξιᾶς χειρὸς—ἐννοεῖται, ὅτι ἡ χεὶρ πρέπει νὰ εἶναι γυμνασμένη—ἀλλὰ

κίνησις κατάλληλος, εἴμπορεῖ νὰ παρολύσῃ εὐθὺς ἀμέσως τὴν ἐφοδὸν ἑνὸς λωποδύτου.

Παρατηρήσατε τὴν ἄνω εἰκόνα. Ὁ κλέπτης ἐτόλμησε νὰ ἄρπάσῃ τὸ τσαντάκι τῆς κυρίας· αὐτὴ μὲ τὸ ἀριστερόν της χέρι τοῦ ἐκράτησε σφικτὰ τὸ ἀρπακτικὸ χέρι του καὶ μὲ τὸ ἄλλο, μὲ τὴν πενιωμένην τὴν παλάμην καὶ ἐκ τοῦ πλαγίου, τοῦ κατέφευγεν εἰς τὸν λαιμὸν ἓνα κτύπημα. Τὸ κτύπημα αὐτὸ εἶναι πολλάκις κείριον. Παραλύει κάθε κίνησιν τοῦ κλέπτου καὶ τὸν ἀναγκάζει νὰ παραιτηθῇ ἀπὸ τὸ κακὸν του σχεδίου.

Δὲν θὰ φαντασθῆτε ἐπίσης πῶς μὴ σάρπα εἴμπορεῖ νὰ δώσῃ πολλὰς ὑπηρεσίας εἰς τὰς περιστάσεις αὐτάς.

Κάποιος πλησιάζει τὴν κυρίαν διὰ νὰ τὴν κλέψῃ. Ἐκεῖνη δὲν ἔχει κανὲν ἄλλο βίβλον διὰ νὰ ἀμυνθῇ· φορεῖ μόνον μίαν σάρπα, ἓνα κασχὸλ εἰς τὸν λαιμὸν της. Δὲν χάνει καιρὸν, τὸ βγάζει καὶ τὸ περνᾷ εἰς τὸν λαιμὸν τοῦ κλέπτου, τὸ τυλίγει καὶ τὸ σφίγγει. Ὁ κλέπτης ἀσφυκτιᾷ, τοῦ ἔρχεται πνιγμὸς καὶ παραλύει.

Βλέπετε, λοιπόν, τὰ θαύματα τῆς σάρπας. Ἄλλὰ τὸ θαῦμα μᾶλλον ἀνήκει εἰς τὴν φυσικὴν ἀγωγὴν, ὃ ὁποία δίδει τὴν ἐτοιμότητα τοῦ πνεύματος καὶ τὰς σωματικὰς δυνάμεις.

Ο ΓΥΜΝΑΣΤΗΣ

ΑΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΑΙ

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΝΕΑΝΙΚΑΙ

(συνέχεια από σελ. 222)

Τρεις μήνας κατόπιν ή οικογένεια της Νέλλης έμάνθανε με έκπληξιν, ότι είχε κερδίσει τον πρώτον αριθμόν από την κλήρωσιν της δημολογίας εκείνης, δηλαδή εξακοσίας χιλιάδας φράγκα.

Η χαρά των υπήρξε μεγάλη, καθώς δλοι τό φαντάζεσθε ή μητέρα της Νέλλης μόνη έφάνη κάπως φοβισμένη πρό της ανέλπιστου εκείνης ετυχίας. Ταύτην σχεδόν την είχε προΐδει, άλλ' ή καλή εκείνη κυρία ήτο συνετή και σώφρων, και έσκέπτετο, ότι ίσως θά ήτο προτιμότερον διά την οικογένειάν της ζωή μετρία, παρά τό λαμπρόν μέλλον, τό όποιον ήνοιόγετο πρό αυτής κατά τρόπον ανέλπιστον.

Ούχ ήττον, επειδή παντού έβλεπε τον δάκτυλον του Θεού και την θέλησιν της Θείας προνοίας, ή μητέρα της Νέλλης έδέχθη την απόφασιν εκείνην και υπατάχθη πρός τας θελήσεις του Θεού, τς όποίας έλαβε διά την οικογένειάν της και τον έαυτόν της.

19.—Μία προστασία.

Ένθ συνέβαινον ταύτα, ή Ειρήνη εξακολουθοοσε με μεγάλην προσπάθειαν και επιμέλειαν τς μαθήματα του πιάνου εις τό παρθεναγωγείον, ή δε διδασκάλισσά της επίσης εϋρε μερικας παραδόσεις.

Κατ' αυτόν τον τρόπον, επειδή αι προσπάθειαι των ήσαν συνηνωμέναι και ένωμένα και τς εισοδήματά των, ήμποροοσαν να ζήσουν με κάποιαν άνεσιν, άλλ' ουχι και να ήκανοποιήσουν τς απαιτήσεις της μητέρας της Ειρήνης, ή όποία είχε πολλας φορές παραλόγους αξιώσεις.

Η κυρία εκείνη, αντί να συνειθίση εις την νέαν κατάστασιν των πραγμάτων, έταράττετο και έσυγχόζετο με τς παράπονά της.

Η καλή κόρη επεθύμει να εϋρη μαθήματα πιάνου, τς όποια να έπληρώνοντο καλλίτερα, παρά τς μαθήματα του παρθεναγωγείου εκείνου και με αυτόν τον τρόπον θά ήτο δυνατόν να μη υποβάλλη εις στερήσεις την μητέρα της, και δεύτερον να μη έχη ανάγκην από την εργασίαν της διδασκαλίσσης της. Αλλά, διά να εϋρη τς μαθήματα εκείνα, έπρεπε να γνωρισθί τό μουσικόν της τάλαντον, να την γνωρίση πολύς κόσμος ως διδασκάλισσαν του πιάνου και να την προτιμήση.

Μία εδκαιρία άπητείτο διά την Ειρήνην και ή εδκαιρία αυτή εδρέθη.

Όλίγους μήνας άφ' ότου έμδθηκεν ως διδασκάλισσα εις τό παρθεναγωγείον εκείνο, ήρχισε να γίνεται λόγος δι' ένα μουσικόν διαγωνισμόν, εις τον όποιον θά έλάμβανον μέρος και αι μαθήτριά της.

Διά τόν διαγωνισμόν εκείνον άπητείτο πολύ εργασία, έκλογή μουσικων τεμαχίων, έκγυμνάσεις, επαναλήψεις και τόσα άλλα καθήκοντα. Όλα αυτά τς κοπιαστικά καθήκοντα, τς όποια κάθε άλλον θά έτρόμαζεν, ανέλαβε να τς κάμη ή Ειρήνη και τούτο με επιμέλειαν, με δρεξιν, με ζήλον.

Ένα μόνον πράγμα την εκούραζε κάπως και έτρόμαζε : πώς θά παρουσιάζετο αυτή και αι μαθήτριά της εις τό δημόσιον; έφοβείτο μήπως χάση αυτή και εκείναι τό θάρρος των και συνεπώς αποτύχουν.

Και όμως ό φόβος της αυτός έπέρασε, διότι αι μαθήτριά της Ειρήνης έδειξαν τόσην ήκανότητα και τόσην ευχέρειαν, ώστε ή μεγαλειότερα επιτυχία και οι περισσότεροι επαιναι έστράφησαν εις αυτές. Τς χειροκροτήματα ζωηρότατα διά τς μαθητριάς και διά την Ειρήνην έπεσφράγισαν την επιτυχίαν εκείνην.

Όλοι έμιλοοσαν διά την Ειρήνην και δλοι επαινοοσαν την αξίαν της. Η Ειρήνη πλέον είχε γίνει γνωστή.

Μία κυρία μάλιστα, πλουσία και μορφωμένη, άφου έμαθε την ιστορίαν και τς περιπετειας του βίου της Ειρήνης, τόσον ένδιαφέρον έδοκίμασε δι' αυτήν, ώστε έζήτησε να την γνωρίση και της ύπεσχέθη, ότι θά της εϋρη μαθήματα μεταξυ του καλου κόσμου, τς όποια θά ήκανοποιοοσαν την κόρην καλλίτερα.

Η κυρία εκείνη έτήρησε τον λόγον της. Και ή Ειρήνη, χάρις εις την προστασίαν εκείνην, απέκτησε μαθητριάς άνωτέρας με καλόν μισθόν.

Αλλά μη νομίσετε, ότι άφηκε τό παρθεναγωγείον, εις τό όποιον κατά πρώτον εϋρε την υποστήριξιν. Έξηκολούθει να άφιερώνη μερικας ώρας της ήμέρας της διά τς μαθήματά του.

Παρευθός έγινε περιζήτητος. Δέν έπρόφθικε πλέον να δίδη μαθήματα και με τς εισοδήματά της ήμποροοσε να έπαρκή εις τς επιθυμίας της μητέρας της, ή όποια τώρα είχεν έν και μόνον παράπονον, ότι ή κόρη της ήτο διδασκαλίσα.

Αλλ' ή Ειρήνη ήτο εδτυχής.

Όσον διά την Μαρίαν, την άφωσιωμένην εκείνην διδασκάλισσαν και φίλην της Ειρήνης, αυτή εξακολούθει να μένη μαζί των. Αλλά ή Ειρήνη δέν την άφινε πλέον να έξοδεύη αυτή.

— Δέν θέλω από σέ, παρά μόνον την αγάπην σου, της έλεγεν. Ω! αυτήν δέν θά είμπορέσω ποτέ να ξεπληρώσω!

(άκολουθεί)

ΚΛΕΙΩ

Η ΑΝΟΙΞΙΣ

Ω! άνθίζει και πάλιν ή φύσις,
πρασινίζουν τς δένδρα, οι κάμποι,
ή σελήνη, ό ήλιος λάμπει,
τραγουδοονε γλυκά τς πουλιά!

Τς ποτάμια σιγά μουρμουρίζουν,
αι ψυχαι μέσα σι' άνθη πειοονε
και σις δάση βαθειά τραγουδοονε
τ' ανδόνια! Ζωή και χαρά!

Και χουσό, μυρωμένο τό κήμα
σι' ακρογιάλι γλυκά ψιθυρίζει.
Αχ! τραγούδια αγάπης τονίζει
με τ' άγέρι μαζί τραγουδή!

Τς κοπάδι τ' άρνάκι άνεβαίνου
σιους κρημνοός, σις βουνά, σις λιβάδια
κ' ή φλογέτ' άνιχηί σις λαγκάδια,
πού πτεράνει τον νοόν, την ψυχήν μας!

Γ. Σ. ΓΑΡΦΙΒΑΙΑΝΣ

ΠΑΡΘΕΝΙΑ ΗΝ ΜΥΘΟΙΣ

Η ΟΡΝΙΘΑ ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΑΜΑΝΤΙ

Μιά όρνιθα, ή όποία είχε και μικρά πουλάκια, έγύριζε μαζί των μέσα εις έν λιβάδι και έμάζευε τροφήν.

Επήγαινεν έδω και εκεί πάντα με σκυμένο κεφάλι, και έζητοοσε ποτέ κανένα σιτηριό, ποτέ κανένα μικρό σπόρο ή κουκάκι, διά να τό δώση εις τς παιδάκια της τς αγαπημένα.

— Γκλου, γκλου, γκλου!

Εφώναζεν ή καλή όρνιθα, διαν εϋρισκε κάτι καλόν διά τς παιδιά της, και ένθός εκείνα έμαζεοοστο πρόθυμα εις την πρόσκλησίον της και επαιρναν από τό ράμφος της μητέρας την τροφήν των.

Ήσαν πολύ αγαπημένα τς πουλάκια μεταξυ των και αγαποοσαν πολύ την μητέρα των.

Ηκουον δλας τς συμβουλάς της και δέν παρέβαινον κάμμιαν.

Εις ένα από τούς γύρους των, ένα πουλάκι ήρχισε να φωνάζη δυνατά, έπειτα, κρατώντας κάτι λαμπερό εις τό ράμφος του, έτριξε πρός την μητέρα του, τό έβαλεν εμπρός της και της ειπε :

— Καλή μου μητέρα, είδες τί εϋμορφο, τί λαμπερό κουκί, που ήύρα εις τον κάμποι; Σου τό έφερα διά να τό φάγησ αυ!

— Παιδί μου, του ειπεν εκείνη, παρατηροοσα τό εϋρημα του παιδιού της, αυτό, που μου έφερε, δέν είναι κουκί ουτε σπόρος, άλλ' είναι διαμάντι. Αυτό έχει πολλήν αξίαν διά τούς ανθρώπους: οι άνθρωποι τό πληροοουν πολύ ακριβά, αγοράζουν διαμάντια διά να σιολιοθοοιν. Καθός βλέπεις, άλλους αυτό τό διαμάντι θά ήμποροοσι να κάμη εϋτυχείς, ένθ εις ήμας είναι άχρηστο. Ο! προτιμοοσα ένα μικρόν κόκκον σιταριού, ένα κόκκον καλαμποκιού, που διά τούς ανθρώπους δέν κοστιζει τίποτε, παρά ένα διαμάντι λαμπερό, τό όποιον, ένθ κοστιζει τόσα εις τούς ανθρώπους, ήμας όμως ουτε μάς τρέφει ουτε μάς άφειλεί.

Αυτά ειπεν ή όρνιθα, άφηκε τό διαμάντι κατά γής, έπήρε τό μικρό της και άπεμακρύθη.

Ξέρειτε τί μάς διδάσκει ή φρόνιμος αυτή όρνιθα;

Ότι τό καλλίτερον πράγμα του κόσμου ουδεμίαν έχει αξίαν, άν δέν μάς είναι και χρήσιμον.

X.

ΤΟ ΠΑΣΧΑ ΤΩΝ ΠΤΩΧΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Γ' κατάλογος διανομής.

Εις Παρθεναγωγείον Διδασκαλίσσης	Λίραι	4 50
Έκ του Β' καταλόγου	>	92.25
	Λίραι	96 75

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ ΜΑΣ

Ο ΑΓΡΟΣ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ ΜΑΣ

Καθώς καλλιεργείται ὁ ἀγρός τοῦ σίτου, οὕτω πρέπει νὰ καλλιεργῆται καὶ ὁ ἀγρός τῆς ψυχῆς μας. Σκοπὸς τῆς καλλιεργείας ἀμφοτέρων εἶναι ἡ ἀπολαβὴ καρπῶν. Οἱ καρποὶ τοῦ μὲν εἶναι ὑλικοί, μᾶς ὠφελοῦσι σωματικῶς, τοῦ δὲ ἄλλοι, αἰθέριοι, μᾶς ὠφελοῦσι ψυχικῶς.

Ἀναγκαῖα, βεβαίως, ἡ καλλιέργεια τοῦ ἀγροῦ τοῦ σίτου, ἀναγκαιοτέρα ἀναμφισβητήτως ἢ τοῦ τῆς ψυχῆς, τοῦ ἄλλου τούτου τμήματος τοῦ ἀγροῦ, τελειοτέρου δημιουργήματος τοῦ Ὑψίστου.

Ἀνοίξωμεν μ' ἐπιμέλειαν καὶ φροντίδα διὰ τοῦ ὕννιου τοῦ ἀρότρου τῆς παιδείας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ βαθείας αὐλακας καὶ ῥίψωμεν τοὺς κόκκους τῶν καλῶν αἰσθημάτων, βέβαιοι ὄντες, ὅτι διὰ τῆς εὐλογίας τοῦ κοινῶ Πατρὸς μας θὰ βλαστήσωσι καὶ θὰ ἀποφέρωσι πλουσίους τοὺς καρπούς, πρὸς μεγάλην χαρὰν καὶ ὠφέλειαν τῆς κοινωνίας, τῆς οἰκογενείας μας καὶ ἑαυτῶν.

Α. ΚΟΡΑΝΣ

ΕΑΡ ΚΑΙ ΝΕΟΤΗΣ

Ὁ ἄνθρωπος, ὁ κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν τοῦ Θεοῦ πλασθεὶς, παρεβλήθη ὑπὸ διαφόρων σοφῶν μὲ τὰς τέσσαρας ἐποχὰς τοῦ ἔτους ὡς ἑξῆς: Ἡ μὲν ἀνθηρὰ νεότης παρεβλήθη μὲ τὸ τερπνὸν ἔαρ, ἡ μέση ἡλικία μὲ τὸ μυροβόλον θέρος, ἡ προσέγγις τοῦ γήρατος μὲ τὸ ὀπωροφόρον φθινόπωρον καὶ τὸ στείρον γῆρας μὲ τὸν παγερὸν χειμῶνα.

Καὶ ἀληθῶς! Πόσον σοφῶς παρέβαλον τὴν ἀνθηρὰν νεότητα μὲ τὸ τερπνὸν ἔαρ; Καθὼς κατὰ τὸ ἔαρ ἡ γῆ ἐξυπνᾷ ἐκ τοῦ ληθούργου, εἰς τὸν ὅποιον εὐρίσκατο κατὰ τοὺς τρεῖς μῆνας τοῦ χειμῶνος, οὕτω καὶ ὁ νέος ἐξυπνᾷ οὕτως εἰπεῖν καὶ ἀρχίζει νὰ γνωρίζῃ τὸν περιβάλλοντα αὐτὸν κόσμον.

Κατὰ τὸ ἔαρ ὁ γεωργὸς καλλιεργεῖ τὴν γῆν καὶ ἔχει εἰς αὐτὴν ἀνατεθειμένας τὰς ἐλπίδας του, καὶ ὁ πλήρης σφριγούς νεανίας ἐργάζεται, κοπιᾷ διὰ τὴν μόρφωσιν καὶ ἀνάπτυξιν αὐτοῦ, ἐλπίζων, ὅτι οἱ κόποι καὶ οἱ μόχθοι του θὰ ἀνταμειφθῶσι πρὸς πόντως. Ταῦτα ὅμως δὲν ἐκτελοῦνται ἐν μέσῳ ἡρεμίας καὶ συνδρομῆς τῶν ἐρίξ στοιχείων, ἀλλ' ἔτε μὲν οἱ ἀντιθέτως πνέοντες ἀνεμοὶ, ὅτε δὲ αἱ καταγίδες, ἡ ὁμίχλη καὶ τὰ τέσσα ἄλλα ἐμπόδια καταστρέφουσι τοὺς πρώτους καρπούς τῆς ἀνοίξεως, οὕτω καὶ τὸν σφριγῶντα νεανίαν, τὸν ἐργαζόμενον πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ὑψηλοῦ προορισμοῦ του, ἀνακόπτουσι πολλάκις τὴν στείραν τῶν σπουδῶν τῶν αἰφνίδιαι ἀσθένειαι καὶ πολλαποὶ κίνδυνοι.

Ὡ! τότε δὲν πρέπει νὰ ἀπατηθῶμεν, ἀλλὰ πρέπει μετὰ τὴν ἀνάρρωσίν μας νὰ κοπιᾷσῶμεν ὀλίγον περισσότερο, ἵνα συμπληρώσωμεν τὰ ἀπολεσθέντα μαθήματα.

Ἡ ἀνοίξις ὑπόσχεται εἰς τὸν ἐπιμελῆ γεωργόν, ὅτι θ' ἀνταμείψῃ τοὺς πολυειδεῖς τοῦ κόπους, παρέχουσα εἰς αὐτὸν ἀφθόνους

καὶ γλυκεῖς καρπούς. Οὕτω καὶ ὁ νεανίας ὑπόσχεται εἰς τοὺς γονεῖς του, τοὺς καταβαλόντας τόσους κόπους καὶ θυσίας διὰ τὴν ἀνατροφὴν καὶ ἐκπαίδευσίν του, ὅτι θ' ἀνταμείψῃ τοὺς κόπους τῶν, γινόμενος σφύρων ἀνήρ, κανονίζων τὰς πράξεις του συμφώνως πρὸς τὸ ἀγαθόν.

Εἶναι ἡ νεότης τὸ ἔαρ ὅπως δηλαδὴ ἐν τῇ ἡλικίᾳ ταύτῃ ἔπειροι ἐλπίδες συγκεντρῶνται, οὕτω καὶ τοῦτο τοσοῦτον εὐάρεστον, τοσοῦτον τερπνόν καὶ ὠραῖον ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν παρουσιάζεται.

Κατὰ πόσον αἱ ἐλπίδες καὶ οἱ πόθοι ἐκπληροῦνται καὶ πραγματοποιοῦνται, τοῦτο ὁ χειμὼν καὶ τὸ γῆρας δεικνύει.

ΑΝΤΩΝΗΣ Σ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ

ΔΥΟ ΤΟ ΓΝΩΡΙΖΟΥΝ

Μίαν ἡμέραν εἰς μικρὸς ἐργάτης, μεταβαίνων εἰς τὴν ἐργασίαν του, εὔρε καθ' ὁδὸν ἐν βαλλάντιον πλῆρες χρημάτων. Ἀμέσως, χωρὶς νὰ σκεπθῆ νὰ τὸ κρατήσῃ, ἐπῆγε καὶ τὸ παρέδωκεν εἰς τὸν δήμαρχον τῆς πόλεως ἐκείνης, ἡ ὁποία εὐρίσκατο ἐκεῖ πλησίον, ἵνα οὕτως φροντίσῃ καὶ εὐρῇ τὸν ἰδιοκτήτην του.

Ἐξερχόμενος ἐκ τοῦ δημαρχείου, συνήνησεν ἕνα φίλον του, εἰς τὸν ὅποιον διηγήθη τὰ πάντα.

— Τί τρελλὸς ποῦ εἶσαι! ἀπήντησεν ἐκεῖνος· γιατί ἐπῆγες καὶ τὸ ἔδωκες εἰς τὸν δήμαρχον; ποῖος γνωρίζει, ὅτι ἐσὺ τὸ εὔρες καὶ ὅτι δὲν ἀνήκει εἰς σέ;

— Ὡ! μὴ ὁμιλεῖς οὕτω, ἀπήντησεν ὁ ἐργάτης· τὸ γνωρίζουν δύο: ὁ Θεὸς μου, τὸν ὅποιον σέβομαι καὶ φοβοῦμαι, καὶ ἡ συνείδησίς μου, ἥτις μὲ τύπτει καὶ μὲ προτρέπει καὶ μὲ ὁδηγεῖ πάντοτε εἰς τὸ καλόν.

(Ἐκ τοῦ γερμανικοῦ) ΑΝ. Ι. ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Ο ΜΥΛΩΘΡΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΔΑΜΑΝΤΙΝΑ ΕΝΩΤΙΑ

Πλουσία χωρική εἶχεν ἀγοράσαι ζεύγος ἀδαματινῶν ἐνωτίων. Τὰς Κυριακάς καὶ ἑορτὰς τὰ ἐφόρει εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ὅταν δ' αἱ φίλαι τῆς τὴν ἐπισκέπτοντο, ἐδείκνυε πάντοτε εἰς αὐτὰς τὰ ὠραῖα ἐνώτια τῆς καὶ ἔλεγε πόσον ἀκριβὰ τὰ ἠγόρασε.

Ἡμέραν τινὰ ἡ χωρική ἐδείκνυε τὰ ἐνώτια τῆς καὶ πρὸς μυλωθρὸν τινα.

Οὗτος τὰ παρετήρησε μετὰ προσοχῆς καὶ περιεργείας, ἐκολούθησε δὲ ἠρώτησε τὴν χωρικήν:

- Δὲν μοῦ λές, καλὴ γειτόνισσα, ἐπλήρωσες πολλὰ χρήματα γιὰ νὰ τ' ἀγοράσῃς;
- Ναί, πολλά, ἀπήντησεν ἐκείνη.
- Καὶ αὐτὰ εἰς τί σὲ χρησιμεύουν;
- Εἰς τὸ νὰ στολίζωμαι.
- Δὲν σὲ χρησιμεύουν εἰς τίποτε ἄλλο;
- Ὁχι.

— Τότε, νὰ μὲ συχωρέσῃς, γειτόνισσα. Θέλις νὰ σοῦ εἶπω τὴν ἰδέαν μου; Κεῖμα

τὰ χρήματά σου· ἐγὼ προτιμῶ ἀπὸ τοῦς ἀδάμαντας τῶν ἐνωτίων σου, τὰς πέτρας τοῦ μύλου μου.

— Ἀλλὰ γιατί; ἠρώτησεν ἡ χωρική.

— Διότι αὐταί, ἔχι μόνον δὲν μοῦ ἐκόστισαν ἀκριβὰ, ἀλλὰ καὶ μοῦ χρησιμεύουν εἰς τὸ νὰ ἀλέθω τὸν σῖτον. Ἐκτός δὲ τούτου, αἱ πέτραι τοῦ μύλου μου ἔχουσι καὶ ἐν ἄλλο προτέρημα.

— Ποῖον; ἠρώτησε μετὰ δυσαρεσκείας ἡ χωρική.

— Δὲν φοβοῦμαι νὰ μὲ τὰς κλέψουν, καθὼς σὺ φοβεῖσαι διὰ τὰ ἐνώτιά σου.

(Μετάφρασις)

ΟΡΦ. ΜΕΤ. ΜΑΡΙΑΝΗΣ

Η ΣΑΚΚΟΥΛΑ ΤΟΥ ΟΡΦΑΝΟΥ

Μὲ ξεσχησμένα ροῦχα κάθεται τ' ὄρφανὸ πρὸς μιὰ πέτρα καὶ κλαίει. Κλαίει ἐκεῖνο καὶ οἱ διαβάται περνοῦν ἀβροῖμοι, χωρὶς κἄν νὰ προσέχουν σ' αὐτό, χωρὶς νὰ τὸ ρωτήσουν γιατί κλαίει. Τώρα ὅμως περνεῖ κάποιος διαβάτης, χαρούμενος κ' αὐτός, καὶ γυρνᾷ τὸ βλέμμα εἰς τὸ πτωχό.

— Γιατί, μικρὸ μου, κλαίεις τόσο πικρά; τὸ ἐρωτᾷ· μήπως εἶσαι ἀρρωστο;

— Ὁχι, ἀπαντᾷ ἐκεῖνο.

— Μήπως πεινᾷς;

— Πεινῶ... ἀπαντᾷ τὸ μικρὸ, μὰ θὰ ξεχνοῦσα τὴν πείνά μου, ἐὰν εἶχα ἐκεῖνο, ποῦ μοῦ πῆραν.

— Τί εἶναι, λοιπόν, ἐκεῖνο, ποῦ τόσο σιληρὰ σοῦ ἀφήρεσαν;

— Ἡ σακκοῦλά μου, κύριε, τὸν ἀπαντᾷ τὸ μικρὸ καὶ κλαίει τώρα ἀπαρηγόρητα.

Ἄλλ' ἀντὶ νὰ ἴδῃ τὸν κύριον νὰ λυπηθῆ, ἀντὶ νὰ τὸν ἴδῃ νὰ τὸ συμπονέσῃ γιὰ τὸ πάθημά του, τὸν βλέπει νὰ γελά.

— Εἶχε, λοιπόν, τόσο πολλὰ μέσα ἡ σακκοῦλά σου; θὰ ἦτο γεμάτη βέβαια, μὲ δεκαροῦλες!

— Ὁχι, κύριε, ἡ σακκοῦλά μου δὲν ἦτο γιὰ δεκαροῦλες· ἦτο περὶ πολὺ τιμὴ καὶ ἀπὸ σακκοῦλα γεμάτη μὲ λίρες! Ἦτο τὸ μόνον ἐνθύμιον, τὸ ὅποιον ἡ γλυκεῖά μου μητεροῦλα μὲ ἄφησε πρὶν πεθάνῃ καὶ γέμιζε μόνον μὲ ξερὰ ψωμιά, ποῦ μοῦ ἔδιδαν οἱ διαβάται.

Θαυμάζει τώρα ὁ καλὸς κύριος τὸ μικρὸ, ποῦ πολυτιμότερη νόμιζε τὴν σακκοῦλά του ἀπὸ μίαν ἄλλην, γεμάτην μὲ λίρες, καὶ, ἀφύροντας κἄτι στὸ χέρι του, φεύγει πρὸς λυπημένος. Καὶ τὸ πτωχὸ χαμογελᾷ πικρὰ, ἐνῶ τὰ δάκρυα ἐξακολουθοῦν νὰ τρέχουν εἰς τὸ ὄχρὸ προσωπάκι του...

ΕΙΡΗΝΗ ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ

μου, πρέπει να έχω πολλήν όμοιοτήν· δέν ξεύ-
ρεις, ότι τό Παιδικόν κυκλοφορεί κατά χιλιάδας ;
‘Εγκρίνω τό ψευδώνυμόν σου, Αδρα τής Κερκί-
ρας. Βεβαίως δέν πρέπει κάθε άναγνώστης, που
στέλλει πνευματικά άσκήσεις εις τό Παιδικόν, να
δίδη εις τούς φίλους του τός λύσεις των. ‘Αλλά
και οι φίλοι του δέν πρέπει να έχουν την άποί-
τησιν να έρωτούν.

Παρακαλώ την ‘Αραπίνα να μη γράφη εις τό
ίδιον φύλλον χόρτου έπιστολήν και πνευματικάς
άσκήσεις, διότι τότε ή τό ε-α θά ληφθῆ ύπ’ όψιν
ή τό άλλο ‘Επίσης παρακαλώ όσους μου γράφουν,
να μη λησμονούν την ήμερομηνίαν και την διεύ-
θυνοίν των. Πάίρω γράμματα τόσα πολλά την
έβδομάδα· φαντάζεσθε, ότι δέν είναι μικρός κόπος ;
να άπαντηθών όλα αυτά· πώς θέλετε να μου
αυξάνετε τόν κόπον με αύτός τός παρολειςίεις σας ;

‘Η Φαιδρά Μακροχωρητις, ή όποία ώς διά μα-
γείας μετεπήλυσεν από την ουθυρωπότητα εις
την χαράν, διαδιδάξει τούς χαιρετισμούς της εις
την Κρυσταλλίαν Κωνσταντινίδου και Μαριάνθην
‘Ιωαννίδου, οι όποιοι θαυμάζουν τό ‘Απ’ Ολα’.

‘Ο Μιχ. Δ. Τσολακίδης είναι ξετρολλαμένος με τό
Παιδικόν και μου γράφει : ‘Αληθώς τό ρεκόρ,
τό όποιον ούς άποδίξει ή Μαρ. Ν. Τριανταφυλ-
λίδου, ούς αξίζει, διότι τό ‘Απ’ Ολα’ συγκοτα-
λέγεται μεταξύ των όλίγων περιοδικών του
έθνους μας, τό όποία διεδόθησαν εις όλον τόν
έλληνομόν και τό όποία δραστηρίως εργάζονται
ύπερ των πτωχών. Ζήτω τό ‘Απ’ Ολα’ και οι
συνεργάται του ! Εύχαριστώ τόν αγαπητόν φίλον
διά τό αιοθήματά του.

Πληροφορώ την Κυβίλην, ότι με λύπην μου
δέν είμπορώ να της άποκαλύψω τό ψευδώνυμα,
τό όποιο μου ζητεί· τό ψευδώνυμα είναι μυστικόν
δέο μόνον προσώπων· του κατόχου των και του
‘Απ’ Ολα’.

Δέν είναι αύτό τό αίτιον, τό όποιον φαντάζεσαι,
Βασιλική Θ. Κοιτώνη, διότι έχετε τό ίδια δικαιώ-
ματα.

‘Η Χριστοπούλα φοβείται μήπως έγω έκάκισσα
μαζί της, επειδή είχε πολλήν καιρόν να μου γράφη.
‘Οχι φίλη, όταν βλέπω ότι κάποιος από τούς
άναγνώστας μας δέν με γράφει, δέν έχω την
καχυποψίαν, ότι με έλέησες—καθώς έχουν την
καχυποψίαν, όταν έγω δέν τούς άπαντώ— άλλ’
άποδίδω την αίτιαν εις κάποιον οοβαρότερον
λόγον, όπως συνέθη με σε τώρα. Σου εύχομαι
περαστικό και άλλοτε πρόσθε να μη στραγγουλι-
ξεί τό χέρι σου, όταν πρόκηται να στραγγίσης μόνον
τό μαλλιά σου.

‘Εχεις δικαίον να μη άπελλιζεραι, ‘Αθαν. Σ.
Καρασταμάτη, διότι ή πραγματικότητα υπερίθη τά
έντετρα και τούς πόθους. Αυτό είναι άληθινή έπι-
τυχία, καίτι περισσότερον μάλιστα. Να άποδεικνύ-
ωνται τά έντετρα και οι πόθοι μικρότερα από την
άληθειαν, ένψ τό έναντίον προξεται λύπην, δηλαδή
όταν οι πόθοι δέν εκπληροϋνται ολοταχώς ή μέ-
τουν κατά μέρος.

Ναύτα του Αιγαίου, εις τός καταγαλλίαις σου πρέ-
πει να είσαι σαφέστερος. Δέν άναλαμβάνω να ζη-
τήσω τός πληροφορίας, που με ζητείς, ούτε να
τός άνακοινώσω και άν τός ειζεύρω.

‘Εγκρίνω τό ψευδώνυμόν σου, Ροδόχρον βιολέ-
τα, και άναμένω την συνεργασίαν σου.

‘Εγκρίνονται : ‘Στό ‘Απ’ Ολα’ Βαρκούλας του
Εξελίμου, ‘Ο άχάριστος’ ‘Ολγας ‘Αντωνίου, ‘Τό
μαργαριταρένιο περιδέραιον’ ‘Ασπασίας Κων-
σταντινίδου, ‘Ο τσομπανάνος’ Αίμιλιος Γιαννικίδου,
‘Ο άπελις’ Δ. Κοραή, ‘Η άνοιξις’ Παναγιώτου
Σ. Καντανοδέλλη, ‘Διδάσκαλος και μαθητής’
‘Ελλης-Τάνη.

ΕΙΡΗΝΗ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

231.— Αίνιγμα.

Τό πρώτόν μου άρθρον τυγχάνει να είναι,
τό δεύτερον πλείει εις σκοτός βαθύ
τό όλον μου όμως ώς δπλον των ζώων
άμέσως, ό λεία, θά ίδης να βγῆ.
(‘Απ ‘Οκόπους ‘Αχιλλεύς).

232.— Αρχαίον πρόβλημα.

Αί τρεις Χάριτες είχαν τρία κολαθάρια γεμάτα
άπό μήλα Ισάριθμα. Προσήλθο· οι έννέα Μοῦ-
σαι και έζήτησαν να δοθών εις αύτός μερικά
μήλα.

‘Εκάστη Χάρις εύχαρίστως έδωκεν εις έκάστην
Μοῦσαν Ισον ποσόν και εύρέθη ότι τό αύτό άκρι-
βός ποσόν μήλων είχαν και οι δάδεκα.

Πόσα ήσαν όλα τά μήλα ; Πόσα έδωσαν έκά-
στη Χάρις εις έκάστην Μοῦσαν διά να γίνουν οι
μερίδες Ισαι ;
(‘Απ Α.)

233.— Μαγικά γράμματα.

Table with 2 rows and 12 columns of Greek letters: Θ, Ο, Α, Ι, Ο, Π, Ρ, Ρ, Η, Ρ / Ν, Η, Σ, Κ, Φ, Τ, Σ, Η, Ο, Σ

‘Εκ των γραμμάτων τούτων να σχηματισθών
4 νήσοι. Δέν δύνασθε να έπισταλάθετε δις τά ίδια
γράμματα.

(‘Απ. Βασιλική Χρήστου).

234.— Τετράγωνον.

Table with 4 rows and 4 columns of Greek letters: Η, Ο, Α, Ι / Ν, Η, Σ, Κ / Φ, Τ, Σ, Η / Ο, Σ

Οι σταυροί αποτελούσι πόλιν της Μ. ‘Ασίας.
(‘Απ. Δ. Κοραής).

235.— Μωσαϊκή.

‘Αν εί νήσοι του Αιγαίου
δώσωσιν τ’ άρχικό τους γράμμα,
εις των δέκα των ρητόρων
θά προδύη έν τψ άμα.
(‘Απ. Μοῦσα του ‘Ελικώνος).

236.— Αντίθετα.

Διά των άρχικών γραμμάτων των αντίθετων
λέξεων να σχηματισθῆ όνομα θεά ; εύπιστής,
άθόρυβος, άγριος, άνόητος, έγιής.
(‘Απ. ‘Ολγα ‘Αντωνίου).

237.— Στοιχειόγραφος.

Σε μία θάλασσα μεγάλη,
ένα γράμμα άν προσθέσης
και τόν τότον μεταθέσης,
πητόν τι συνθεσόμετον
παρεσθῆ; θά σχηματίσης.
(‘Απ. Κραυνοφόλος Ζεύς).

238.— Ρέμβος.

φωτήν
πρόθεσις
φιλόσοφος
στρατηγός
γεωμετρικόν σχήμα
θεός
σύμφωνον.
Οι σταυροί αποτελούσι στρατηγόν.
(‘Απ. Μικρός στρατιώτης).

239.— Αριθμητική έρώτησις.

Μαθητής τις έξετοζόμενος, είπε κατά σειράν
τούς αριθμούς 2, 3, 5, 2, 5, 7, 3, 8, 11. Τι τού
είπαν να κόμη ;
(‘Απ. Κύμα του Βοσπόρου).

240.— Ερώτησις.

— Ποιάς βασιλείας τό όνομα αποτελείται από
έν και μόνον γράμμα ;
(‘Απ. ‘Ιωάννης Α. Μολφιέτις).